

MAJ-21095

Seat No. _____

Second Year B. A. Examination

February - 2018

Sanskrit : Paper - III

(Old Course) (Optional-II) 'काव्य'

(१) महाकवि कालिदास विरचित रघुवंशम् द्वितीय सर्ग

(२) महाकविभास विरचित 'स्वप्नवासवदत्तम्'

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

सूचना/Instructions :

(१) कुल प्रश्नो पांच छे.

(1) Total five questions.

(२) अथा ४ प्रश्नोना गुण सरभा छे.

(2) All questions carry equal marks.

(३) ४भण्ण आशु गुण दशवेला छे.

(3) Figure to the right indicate full marks.

१ (अ) नीचेनाभांथी कोरु पण त्रण श्लोकोनुं भाषांतर करो : १२

1 (a) Translate any three of the following : 12

- (१) व्रताय तेनानुचरेण घेनोन्यषेधि शेषोऽप्यनुयायि वर्गः।
न चान्यतस्तस्य शरीररक्षा स्ववीर्यगुप्ता हि मनोःप्रसूतिः॥
- (२) तां देवतापित्रतिधिक्रियार्था मन्दग्ययै मध्यमलोकपालः।
बभौ च सा तेन सत्तां मतेन श्रद्धेव साक्षाद्विधिनोपप्रन्ना॥
- (३) कैलासगौरं वृषमासरुक्षोः पादारपणानुग्रहणपूनपृष्ठम्॥
अवेहि मां किंकरमष्टमूर्तेः कुम्भोदरं नाम निकुम्भ मित्रम्॥
- (४) स पाटलायां गवि तस्थिवांसं धनुर्धरः केसरिणं ददर्श।
अधित्यकायामिवधातुमय्यां लोध्रदुमं सानुमतः प्रफुल्लम्॥
- (५) वन्सस्य होमार्थं विधेश्च शेषमृषेरनुक्षाम धिगम्य मातः।
औधस्यमिच्छामि तवोपभोक्तं षष्ठांशमुर्ब्यांइवरक्षितायाः॥

- (ब) नीचेनामांथी कोरु ढश डे ससंदरुन सडशरुवु : ॢ
- (b) Explain with reference any two of the following : 8
- (१) शुरुतेररवरुथु सुडुतरनुवगकु।
- (२) कुतररकुल तरुत इतुदगुरः कुनुतरसु शडुडु डुवनेषु रुडः।
- (३) अनं न सतुवेषुधरकु डुडुधे तसुडनुवनं गुडुतरडरडरडने।
- (ॡ) अतुडसु हेतुडरुडु हतुडरुडुनुवरुडरुडुः डुरतरडरसु डे तुवडु।

- २ 'रुडुवनशडु' आधारे कुडरुडरसनुी कुवुशुडुी वरसुतु यरुथु। २०
- 2 Discuss in detail the style of 'कलरुडरस' with reference to 'रुडुवनशडु'. 20

अथवरु/OR

- २ नीचेनामांथी कोरु ढश डे उडरु वरुवेयनरतुडु नुुध वडुडु : २०
- 2 Write critical notes on any two of the following : 20
- (१) कुडरुडरसनुु कुवन
- (1) Kalidas literary works
- (२) रुडुवनशसु शुरुषकडु।
- (३) ननुदरुनर वरडुरडरनडु।
- (ॡ) सुदकुशरुणनुु डुररुडरुडुन
- (4) Character of 'सुदकुशरुण'।

- ३ (अ) नीचेनामांथी कोरु ढश तरुश शुवुडुकुनुु अनुवरुडु करुु : १२
- 3 (a) Translate any three of the following verses : 12
- (१) धुीरसुडरशुरडसंशुररतसु वसत सुतुषुतसु वनुुडुः डुलुै-
डुनरुडरुडुसु कुनसु वकुलवनसुडुररसःसडुतुडरुडुते।
उतुसुतुकु वरुनडरुडुडुनडुरुषु डुरगुडुशुडुलुै वरुसुडुतः
कुुडुडुडु डु नरुडुतं तडुवनडुडुदं गुररुडुकरुुतुडरुडुकुशरुणः॥

- (२) कस्यार्थः कलशेन, को मृगयते वासो, यथानिश्चितं
दीक्षां पारितवान् किमिच्छति पुनर्देयं गुरोर्यद भवेत्।
आत्मानुग्रहमिच्छतीह नृपजा धर्माभिरामप्रिया
यद् यस्यास्ति समीप्सितं वदतु तत्कस्याद्य किं दीयताम्॥
- (३) ऋज्वायतां च विरलां च नतोन्नतांच
सप्तर्षिवंशकुटिलां च निवर्तनेषु।
निर्मुच्यमान भुजगोदर निर्मलस्य
सीमामिवाम्बरतलस्य विभज्यमानाम्॥
- (४) भिन्नास्ते, रिपवो भवद्गुणरताः पौराः समाश्वासिताः
पाष्णी यापि भवत्प्रयाणसमये तस्या विधानं कृतम्।
यद् यत् साध्यमरिप्रमाथजननं तत् तन्यानुष्ठितं
तार्णा चापि बलैर्नदी त्रिपथगा वत्साश्च हस्ते तव॥
- (५) किं वक्ष्यतीति हृदयं परिशङ्कितं मे
कन्या मयाप्यपहता न च रक्षिता सा।
भाग्यैश्चलैर्महदवाप्तगुणोपधातः
पुत्रःपितुर्जनितरोष इवास्मि भीतः॥
- (७) नीयेनाभांथी कोर्ष पशु बे संदुर्भ सङ्घित सभञ्जवो : ८
- (b) Explain with reference any two of the following : 8
- (१) दुःखं न्यासस्य रक्षणं।
(२) आर्यपुत्रोऽपि नाम परकीयः संवृतः।
(३) स्त्री स्वभावस्तु कातरः।
(४) यौगन्धरायणो भवान् ननु।

- ४ भासना जिवन तथा कवन उपर सविस्तर नोध लभो. २०
- 4 Write detailed notes on the life and works of भास। 20
- अथवा/OR**
- ४ वासवदत्तानुं पात्रादेभन करो. २०
- 4 Draw the character sketch of 'वासवदत्ता'

- 4 नीयेनाभांथी कोरु ढुषु डे वलशे वलवेयनातुडु नुधे लडुडु : 20
- 5 Write in detail critical notes on any two of the following : 20
- (1) सुवणुदृशुडुडु।
 - (2) डुषुवती वीणु डुरसङुगु।
 - (3) वलदुषुकसुडु डुतुरलेखनडुडु।
 - (4) डुसु डुहसु।
-